

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS

Vastuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet ta- pahtumat vuonna 2020

Vuotta 2020 muistetaan erilaisena vuotena. Koronaviruspandemia vaikutti ja vaikuttaa kaikkeen toimintaan. Poikkeuksellinen tilanne on vaatinut asukkailta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palvelujen käyttäjiltä, keskuksen henkilökunnalta ja johdolta jaksamista, sopeutumista, kärsivällisyyttä, joustavuutta ja uusien toimintatapojen löytämistä. Rajoituksista huolimatta arjen on pitänyt sujua.

Suomen hallitus päätti, että muun muassa museot, kirjastot, kirjastoautot, harrastustilat ja -paikat, uimahallit ja muut urheilutilat, nuorisotilat ja kerhotilat suljetaan valmiuslailla maaliskuun puolivälistä kesäkuun puoliväliin 2020. Tämän takia erityisesti hyvinvointilautakunnan alaisen henkilöstön työnteko keskeytettiin. Keskeytys koski myös koulunkäynninohjaajia ja vapaan sivistystyön tuntiopettajia. Kasvokkain ta-
pahtuvaa vuorovaikutusta vähennettiin huomattavasti koronavirusepidemian leviämisen estämiseksi.

Varhaiskasvatuksen toimintayksiköt pidettiin auki. Osa varhaiskasvatuksen henkilöstöstä siirtyi auttamaan perusturvalautakunnan alaisissa terveydenhuollon tehtävissä koronaviruspandemian ensimmäisen aallon aikana.

Koulut siirtyivät etäopetukseen poikkeuksena koulussa järjestettävä esiopetus sekä perusopetuksen 1–3-luokkien opetus niiden vanhempien lapsille, jotka työskentelivät yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisillä aloilla. Lisäksi poikkeuksena järjestettiin erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden lähiopetus sitä tarvitseville, kuitenkin niin että ne vanhemmat ja huoltajat, joiden on mahdollista järjestää lapsen hoito kotona, menettelivät näin.

Myös syyskaudella 2020 koronaviruksen leviämisen esto edellytti pikaista reagointia. Suomen hallitus muutti perusopetuslakia (521/2020) lisäämällä siihen 20 a §, joka oli väliaikaisesti voimassa 1.8.–31.12.2020. Perusopetuslain väliaikaisella muutoksella mahdollistettiin, että opetuksen järjestäjä voi päätöksellään siirtää poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin.

Koronaviruspandemiasta johtuvat tartunnat ja altistumiset aiheuttivat joidenkin koulujen ja luokkien siirtymisen etäopetukseen syyskaudella 2020.

Etäopiskelun aikana oppilaille tarjottiin mahdollisuus maksuttomaan kouluruokailuun.

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja oli estynyt viranhoidostaan seitsemän ja puolen kuukauden ajan helmikuusta alkaen. Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtajan virkaa hoiti tuona aikana koulutuspäällikkö oman tehtävänsä ohella.

Keskuksen vuoden 2020 talousarvio oli aiempia vuosia pienempi. Tämä edellytti toiminnan mukauttamista annettuihin määrärahoihin, ja talousarvioon sisältyi koulu- ja päiväkotiverkon supistamisedotus. Lakkautusprosessi aloitettiin tammikuussa. Siihen kuului myös lapsivaikutusten arviointi ja henkilöstön yhteistoimintaneuvottelut. Julkinen kuulemistilaisuus toteutettiin kokoontumisrajoitusten vuoksi Skype-yhteyden kautta 31.3.2020. Syksystä 2019 lähtien keskus vastasi kysymyksiin huoltajilta, vanhempainryhmiltä, luottamushenkilöiltä ja medialta. Kaupunki avasi 17.2.2020 verkkosivuilleen sivun, jossa julkaistiin palveluverkkomuutosta koskevaa materiaalia. Sivulla on muun muassa julkaistu 92 kysymystä vastauksineen.

Kaupunginvaltuusto päätti (22.4.2020 § 23), että palveluverkosta tehostetaan ja sopeutetaan kaupungin laskevaan lapsi- ja oppilasmäärään sulkemalla Teutjärven koulu, Pernå Kyrkoby skola, Kuggomin päiväkotiki ja Leikkis-päiväkotiki 1.8.2020. Haddom skolan esikoulu siirtyi elokuussa 2020 Generalshagens skolaan, jossa myös järjestetään aamu- ja iltapäivähoito.

Suomen UNICEF valitsi Loviisan kaupungin uudeksi Lapsiystävällinen kunta -mallin yhteistyökumppaniksi syksystä 2020 alkaen. Mallin mukaisen toiminnan sai aloittaa vasta kun Unicef oli pitänyt alkukoulutuksen kunnan koordinaatioryhmälle marraskuussa 2020. Lapsiystävällinen kunta -mallin mukainen toiminta jatkuu vuonna 2021 nykytilan kartoituksella, toimenpiteiden määrittämisellä, toimintasuunnitelman tekemisellä ja vuosittaisilla Unicefin järjestämällä seuranta- ja raportointitapaamisilla.

Valkon kansalaisopisto ja Lovisa svenska medborgarinstitut yhdistyivät hallinnollisesti 1.1.2020. Kansalaisopiston nimi on Loviisan kansalaisopisto – Lovisa medborgarinstitut.

Tasapainottamisohjelman (KV 9.7.2020 § 62) toteutus palveluiden tuottamisen supistuksineen, muine säästöineen, lomautusten valmisteluineen ja lomautuksineen syyskuudella 2020 vaikutti koko keskuksen toimintaan.

Lovisavikens skolan oppilaat aloittivat kevätlukukautensa uudessa koulussa ja Lovisa Gymnasiumin opiskelijat saneeratuissa tiloissa syksyllä.

Koskenkylän koulun oppilaat aloittivat koulunkäyntinsä uudessa koulukeskuksessa elokuussa 2020. Kaksikielinen koulukeskus, jossa toimivat Koskenkylän koulu ja Forsby skola, on 1.8.2020 lähtien nimeltään Koskenkylän koulukeskus – Forsby skolcentrum.

Harjunteen koulun vanhan puolen peruskorjaustyöt olivat käynnissä koko vuoden 2020.

Koulukuljetukset kilpailutettiin maaliskuuhuhtikuun 2020 aikana yhdessä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen sekä perusturvakeskuksen kanssa yhteisenä hankintana hankinta-asiantuntijan tuella. Uudet sopimukset astuivat voimaan elokuusta 2020 alkaen. Koulukuljetusten yksikköhinnat pysyivät aiemmalla tasolla tai laskivat.

Ohjaamo-hanke loppui 31.12.2020. Vuoden 2020 aikana valmistauduttiin Ohjaamo-toimintamallin jatkamiseen Forumin tiloissa.

Kaupunginhallituksen muodostama työryhmä selvitti eri vaihtoehtoja ja tarkasteli parhaita ehdotusta hyvinvointihallin tai liikuntahallin suunnitelmaa varten. Selvityksessä huomioitiin muun muassa käyttäjien näkökulma, tulevaisuuden tarpeet, synergia- ja yhteiskäyttöedut. Vuoden 2021 talousarvion mukaan hyvinvointihalli rakennetaan vuonna 2025.

Kulttuuritoimen käytettäviä tiloja ja toimintoja kartoitettiin, jotta toiminta saataisiin mukautettua talousarviota vastaavaksi. Almintalon vuokrasopimus päättyi 31.9.2020. Koskenkylän nuorisotoiminta siirrettiin Koskenkylän koulukeskuksen tiloihin.

Perusturvakeskukselta siirtyneen hyvinvointikoordinaattorin tehtävien hoito järjestettiin sisäisesti 1.1.2020 alkaen.

Kirjaston toimintaa sopeutettiin talousarvioon siten, ettei eläkkeelle jääneen henkilökunnan tilalle palkattu ketään. Kirjaston viisi toimipistettä säilyivät, mutta pääkirjaston aukioloaikoja jouduttiin supistamaan.

Riskianalyysi

Koko keskuksen yhteiset riskiarviot:

Palvelun laatu voi heiketä tilahaasteiden vuoksi.

Pääkirjaston fyysiset tilat eivät enää riitä kirjaston tarpeisiin. Hyllytila on paikoitellen täysin loppu, eikä aineisto enää mahdu hyllyihin.

Tilahaasteita on ollut varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Esimerkiksi Haddom skolan ja Villekulla daghem- päiväkodin yhden ryhmän toiminta on siirretty Vanhaan Rantaan.

Henkilöstön motivaatio ja työssä viihtyminen voivat vähentyä, mikäli sopeuttamistoimista johtuva taloustilanne jatkuu epäselvänä pitkään.

Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano heikensi henkilöstön työmotivaatiota. GPTW-kyselyn tulosten mukaan henkilöstön luottamus on kärsinyt vuonna 2020 ja työntekijöiden uskallus puhua ajatuksensa on vähentynyt (78 → 62).

Pätevän ja soveltuvan henkilöstön saatavuudessa voi esiintyä vaikeuksia tietyillä aloilla, joissa rekrytointitarve on suurempi kuin koulutettujen määrä.

Pätevän ja soveltuvan henkilöstön saatavuus oli ongelmallista erityisesti ruoka- ja siivouspalveluissa. Toisen henkilön työtehtävien hoitaminen omien töiden ohella edellytti henkilöstöltä usein erityisponnisteluja ja väsytti henkilöstöä. Väsymys voi johtaa muun muassa huonompaan motivaatioon ja jaksamiseen. Tämä taas vaikuttaa työyhteisön hyvinvointiin.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen tuloslaskelma

Keskuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova määräraha on ulkoinen toimintakate.

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

	TALOUSARVIO 2020	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO 2020 MUUTOS- TEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2020	POIKKEAMA
Myyntituotot	6 263 706	0	6 263 706	5 952 513	311 193
Maksutuotot	903 500	0	903 500	844 403	59 097
Tuet ja avustukset	582 965	0	582 965	759 235	-176 270
Vuokratuotot	196 160	0	196 160	296 633	-100 473
Muut toimintatuotot	94 290	0	94 290	136 738	-42 448
Toimintatuotot yhteensä	8 040 621	0	8 040 621	7 989 522	51 099
<i>joista sisäiset</i>	<i>5 128 279</i>		<i>5 128 279</i>	<i>4 815 454</i>	<i>312 825</i>
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-22 380 431	0	-22 380 431	-21 358 657	-1 021 774
Palveluiden ostot	-6 955 305	0	-6 955 305	-5 419 413	-1 535 891
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 884 377	0	-1 884 377	-1 777 638	-106 739
Avustukset	-1 144 300	0	-1 144 300	-907 893	-236 407
Muut toimintakulut	-9 110 046	0	-9 110 046	-8 860 161	-249 885
Toimintakulut yhteensä	-41 474 458	0	-41 474 458	-38 323 763	-3 150 695
<i>joista sisäiset</i>	<i>-10 848 132</i>	<i>-</i>	<i>-10 848 132</i>	<i>-10 601 334</i>	<i>-246 799</i>
Toimintakate	-33 433 837	0	-33 433 837	-30 334 241	-3 099 596
<i>joista sisäinen</i>	<i>-5 719 853</i>		<i>-5 719 853</i>	<i>-5 785 880</i>	<i>66 027</i>
Toimintakate ulkoinen	-27 713 984	0	-27 713 984	-24 548 361	-3 165 623
Poistot ja arvonalentumiset	-390 400		-390 400	-393 443	3 043
Kustannuslaskennalliset erät	-1 310 312		-1 310 312	-1 219 089	-91 223

Toimintatuottojen toteutuminen

Keskuksen ulkoiset toimintatuotot toteutuivat lähes budjetin mukaisesti pienellä ylityksellä. Vuoden 2020 aikana sivistys- ja hyvinvointikeskus käytti noin 675 000 euroa ulkopuolista rahoitusta erilaisiin hankkeisiin ja kehittämistoimintaan. Suurimmat avustukset myönnettiin seuraaville hankkeille: koulutuksen tasa-arvohankkeet, kielten tutoropettaja -hanke, varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistämishanke, osallistuminen viisivuotiaiden lasten maksuttoman 20 viikkotunnin varhaiskasvatuksen kokeiluun, koulujen kerhotoiminta, tutoropettajatoiminta, etsivä nuorisotyö, Ohjaamo-hanke, Loviisan vierasateljeetoiminta ja Sibeliuspäivien järjestäminen.

Vuoden aikana kaupungille myönnettiin tukea tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa. Molemmille vastuualueille on myös myönnetty tukea koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen seurausten tasaamiseksi. Tukien ehdot liittyvät henkilöstön lomauttamiseen. Esimerkiksi mainitaan koronavirustuen ehdoissa, että ”Mikäli kunta lomauttaa varhaiskasvatus- ja/tai opetushenkilökuntaa, tulee rahoitus palauttaa opetus- ja kulttuuriministeriöön siltä osin, kun lomautuksen vaikutukset kohdistuvat valtion erityisavustuksena haettuihin toimintoihin.” Varhaiskasvatuksen henkilöstöä lomautetaan ja vastuualueen avustukset palautetaan. Koulutuksen avustusten kohtalo ratkeaa kaupunginvaltuuston kokouksessa 17.2.2021 jolloin kaupunginvaltuusto päättää opetushenkilöstön (opettajat ja koulunkäynninohjaajat) lomautuksista. Tilinpäätöksessä avustuksia ei ole huomioitu.

Ulkoiset myyntituotot ylittivät noin 126 000 eurolla. Erityisesti varhaiskasvatuksen, mutta myös koulutuksen, kotikuntakorvaukset olivat budjetoitua suuremmat.

Maksutuottoja kertyi noin 59 000 euroa budjetoitua vähemmän. Koronavirusepidemiatilanne on vaikuttanut kaupungin järjestämään toimintaan. Esimerkiksi keväällä poikkeusolojen johtoryhmä päätti, että päivähoitomaksut hyvitetään, mikäli huoltaja ilmoittaa lapsen jäävän pois päivähoidosta koronavirusepidemian johdosta. Myös vapaa sivistystyö ja vapaa-aikatoiminnan osalta maksutuotot pienenevät toiminnan supistamisen takia.

Muut toimintatuotot ylittävät budjetoidun 15 000 eurolla. Muun muassa osa kirjaston kirjoista on ostettu testamenttivaroilla. Vastaava summa merkittiin kirjanpidossa muuksi tuotoksi. Toisaalta hyvinvoinnin palveluiden vuokratulot alittavat budjetoidun noin 50 %. Vuonna 2020 liikuntatilat olivat koronavirusrajoitusten takia pääosin suljettuna.

Toimintakulujen toteutuminen

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen toimintakulut alittivat budjetoidun noin 2,9 miljoonalla eurolla.

Merkittäviä talousarvion toteumaan vaikuttavia tekijöitä ovat koronavirusepidemia ja kaupungin sopeuttamisohjelma. Kevään poikkeusolojen aikana toimintayksiköitä suljettiin ja toimintaa keskeytettiin, koulut siirtyivät etäopetukseen ja varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä väheni paljon. Vuoden aikana suunniteltuja tapahtumia on peruttu ja koronavirusrajoitukset ovat vaikuttaneet kaikkeen toimintaan. On hyvä muistaa, että koronavirusepidemiasta ja lomautuksista syntyneet säästöt ovat tilapäisiä.

Henkilöstökuluissa säästöä on syntynyt muun muassa kevään työnteonkeskeytyksistä, kaupungin päättämästä sopeuttamisohjelmasta lomautuksineen, mutta myös siitä, että kevään poikkeusolojen takia ulkoisten sijaisten tarve oli vähäistä. Myös tapahtumien peruuntuminen näkyy säästönä. Verrattuna talousarvioon säästö on noin miljoona euroa.

Palveluiden ostoissa on säästöä noin 1,2 miljoonaa euroa verrattuna talousarvioon. Koska toiminta kaikilla keskuksen vastuualueilla on ollut rajoitettua koronavirusepidemian aikana, tämä näkyy myös palveluiden ostoissa. Suurimmat euromääräiset säästöt ovat oppilaskuljetuksissa sekä matkustus- ja kuljetuskustannuksissa yhteensä noin 819 000 euroa. Etäopetukseen siirtyminen keväällä tarkoitti, että suurin osa koulukuljetuksista keskeytettiin kyseiseksi ajaksi. Mutta merkitystä on myös 1.8.2020 voimaan astuneella koulukuljetushankinnalla koska keskimääräinen hintataso laski. Myös Koskenkylän koulukeskuksen valmistuminen tehosti puolestaan koulukuljetusten järjestämistä.

Myös aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoissa on syntynyt säästöä. Verrattuna talousarvioon säästö on noin 100 000 euroa, josta suurimpia yksittäisiä säästöjä syntyi keväällä elintarvikemäärärahoissa. Toisaalta pakkausmateriaalien ja kertakäyttöastoiden ostamiseen käytetyt rahat ovat kasvaneet.

Tuissa ja avustuksissa syntyi säästöä lasten kotihoidon tuissa ja kuntalisissa sekä yksityisen hoidon tuissa ja kuntalisissa, yhteensä 233 000 euroa verrattuna talousarvioon. Suurin syy löytynee alhaisesta syntyvyydestä ja siitä, että yhä useampi lapsi osallistuu kaupungin järjestämään varhaiskasvatukseen.

Koskenkylän koulukeskuksen ja Lovisavikens skolan rakennushankkeet valmistuivat ja syksyllä hankkeet siirtyivät leasingrahoituksen piiriin. Koska leasingvuokria oli varattu koko vuodelle, jäi määrärahaa käyttämättä. Muut toimintakulut -tiliotsikon säästö verrattuna talousarvioon oli noin 376 000 euroa. Tässä on huomioitu kouluhankkeiden vuoden 2020 kiinteistövero, joka tuli vastuualueen Koulutus maksettavaksi.

Henkilöstökulujen toteutuminen

Henkilöstökulut alittivat budjetoidun noin miljoonalla eurolla. Säästö on suuri siitä huolimatta, että vuoden 2020 talousarvio laadittiin ilman määrärahoja palkankorotuksille, jotka toteutettiin 1.8.2020 alkaen.

Säästöt johtuvat monesta eri tekijästä. Kaupunki keskeytti keväällä palkanmaksun suurimmalle osalle hyvinvointipalveluiden vastuualueen henkilöstölle, koulunkäyntiavustajille ja vapaan sivistystyön piirissä olevalle henkilöstölle. Keväällä myös ulkoisten sijaisten tarve väheni varhaiskasvatuksessa, koulutuksessa sekä siivous- ja keittiötoiminnoissa. Etätyö, suljetut toimipaikat ja päivähoidossa olevien lasten määrän merkittävä vähentyminen tarkoittivat, että oma henkilöstö riitti kattamaan sijaistarpeen. Sairastumisriski pieneni myös vähentyneiden kontaktien takia, mutta myös hygieniaan ja etäisyyteen tehtyihin panostusten ansiosta. Koska työ väheni kevään aikana, henkilökunta otti myös lomapäiviä ja palkatonta lomaa. Toteuman tarkastelussa ilmeni myös, että siivous- ja ruokapalveluiden palkkamäärärahojen budjetoinnissa oli arviointivirhe.

Lomautusten toteuttaminen aloitettiin syksyllä, mutta suurin osa keskuksen henkilöstön lomautuksista on suunniteltu toteuttavaksi vuonna 2021.

Keskuksen sairauspoissaolot kasvoivat 169 työpäivällä verrattuna vuoteen 2019. Sairauspoissaolot olivat työpäivissä laskettuna 6 958. Vastuualueen Hallinto ja kehittäminen, johon ruoka- ja siivouspalvelut kuuluvat, sairauspoissaolopäivät kasvoivat 476 työpäivällä. Koulutuksen vastuualueen sairauspoissaolopäivät kasvoivat 215 päivällä. Muiden vastuualueiden sairauspoissaolot vähenivät, josta hyvinvoinnin palveluiden vähennys oli suurin, 339 työpäivää.

Keskus arvioi vuoden aikana kriittisesti rekryointitarpeitaan. Pääsääntöisesti sijaisia ei palkattu ei-lakisääteisiin palveluihin, kuten hallintoon ja hyvinvoinnin palveluihin. Esimerkiksi sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtajan 7,5 kuukauden pituisen poissaolon aikana hänen tehtäviään hoiti koulutuspäällikkö oman työnsä ohella. Osana tasapainottamisohjelmaa keskus ryhtyi jo vuonna 2020 myös toimenpiteisiin henkilöstökustannusten vähentämiseksi. Esimerkiksi kirjastopalveluihin ei palkattu uusia henkilöitä lopettaneiden tilalle.

Palveluverkkomuutokset 1.8.2020 alkaen vähensivät henkilöstömäärää ilman irtisanomisia.

Toimintakatteen toteutuminen

Sivistys- ja hyvinvointikeskus pysyi kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarviossa. Keskuksen toteutunut ulkoinen toimintakate alitti budjetoidun noin kolmella miljoonalla eurolla. Tämä johtui pääosin yllämainituista säästöistä toimintakuluissa. Koronavirusepidemiasta ja lomautuksista syntyneet säästöt ovat kuitenkin tilapäisiä.

Avaintavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2020 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen toiminnan painopisteet:

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoimista.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihminen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Koronaviruspandemian vuoksi ei koulutusta vielä ole voitu järjestää.
Panostamme yrittäjämyönteisyyteen toiminnassamme.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Osallistutaan oppimiskokonaisuuteen Yrityskylä.	Luodaan menetelmä, jotta mahdollisimman moni perusopetuksen oppilas voisi vieraila Yrityskylässä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä koulutuspäällikkö.	Yrityskylätoiminnasta on tehty sopimus kolmeksi vuodeksi.
		Panostetaan yrittäjyyskasvatukseen.	Järjestetään lasten osaamisen ja heidän tuottamiensa esineiden myynti- ja markkinointitapahtuma yhdessä lasten kanssa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä varhaiskasvatuspäällikkö.	Koronaviruspandemian vuoksi tapahtumaa ei voitu järjestää vuonna 2020.
		Kansalaisopisto tuo esille paikallista yritystoimintaa.	Kansalaisopistolla on näyttely- ja/tai opetus-toimintaa yrittäjien tiloissa vähintään 25 kertaa vuodessa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.	Koronaviruspandemian vuoksi opisto joutui perumaan suunnitellut näyttelyt ja kurssit.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Aloitamme uuden päiväkodin suunnittelun.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Huomioidaan lasten laaja-alainen oppimisympäristö.	Hankesuunnitelmaan sisällytetään uutta pedagogista ajattelua.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä varhaiskasvatuspäällikkö.	Vuosien 2021–2026 investointisuunnitelmassa hankesuunnittelu sijoittuu vuodelle 2022.
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Edistetään nuorten aktiivista kansalaisuutta.	Nuorisovaltuuston toimintaa kehitetään nuoria houkuttelevammaksi, jolloin saadaan enemmän ideoita.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Nuorisovaltuuston jäseniä on kuultu aktiivisesti.

		Lapsiperheiden arjen kehittämiskohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Laaditaan kysely ja sen avulla toteutussuunnitelma.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kyselyä ei vielä ole tehty muun muassa vajaiden henkilöstöressurssien vuoksi. Koronaviruspandemia toi lisätyötä.
		Kansalaisopiston tarjontaa saavuttaa enemmän lapsia ja nuoria, jolloin heille voidaan tarjota harrastusmahdollisuuksia.	Kansalaisopiston kursien näkyvyyttä lisätään esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.	Luotiin Instagram-tili ja päivitettiin Facebook-sivuja. Työ on jatkuva prosessi.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Hyvinvointihallin ja uuden päiväkodin suunnittelussa käytetään uutta vaikutusarviointilomaketta hyväksi.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Uutta lomaketta hyödynnettiin hyvinvointihallisuunnitelmaa varten. Päiväkotisuunnitelmaa ei vielä ole voitu aloittaa.
		Pedagoginen järjestäminen on opetuspalveluiden uuden opetussuunnitelman mukaista.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / koulutuspäällikkö.	Yhteistä lomaketta ei vielä ole laadittu koronaviruspandemian aiheuttamien lisätöiden vuoksi. Opetussuunnitelmaa päivitettiin A1-kielen aikaistamisen osalta. Lahjakkaita oppilaita koskeva suunnitelma ja ohjeistus valmistuivat vuoden aikana. Palveluverkkomuutosten yhteydessä tehtiin vaikutusten arviointia.
Kartoitamme toimintaa ja annamme palveluluokituksen.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Tilojen ylläpito ja ruokapalvelut ovat käyttäjien toiveiden mukaisia.	Palaute- ja tiedotusmenetelmän kehittäminen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / ruokapalvelupäällikkö ja siivospäällikkö.	Palaute- ja tiedotusmenetelmää luonnosteltiin.
		Mahdollistetaan kuntalaisten henkilökohtainen tapaaminen.	Kansalaisopisto järjestää vähintään kaksi kertaa vuodessa asiakaspaneelin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / kansalaisopiston rehtori.	Vuonna 2020 asiakaspaneelia ei voitu järjestää koronaviruspandemian vuoksi.
Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Annetaan tehokkaampaa ja sujuvampaa palvelua.	Varhaiskasvatuksessa selvitetään sähköisen tuloksetyksen käyttöönottoa nykyhallinto-ohjelman yhteyteen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / varhaiskasvatuspäällikkö.	Varhaiskasvatuksen asiointiohjelman versiopäivitykseen sisältyy sähköinen tuloksetyksen.
Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Tuetaan asukkaiden oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.	Hyödynnetään osallistuvaa budjetointia.	Hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Aloitettiin osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto suunnitelmalla asiaa yhdessä nuorten kanssa.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Loviisan 275-vuotisjuhluvuosi ja Uuden Loviisan 10-vuotisjuhluvuosi näkyvät kouluilla ja varhaiskasvatuksen yksiköissä.	Yksikköjen tiloissa on juhluvoiteen liittyviä lasten ja nuorten ideoimia näyttelyjä ja tilaisuuksia.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.	Vuonna 2020 tilaisuuksia ei voitu järjestää koronaviruspandemian vuoksi.
		Loviisan historiaa tehdään näkyväksi tarinaksi.	Luodaan Loviisan leivos Loviisan kaupungin 275-vuotisjuhlaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä ruokapalvelupäällikkö.	Loviisan leivoksesta tehtiin koeleipomuksia. Niistä ei tullut toimivia.
		Kansalaisopisto tarjoaa kaikille mahdollisuuden perehtyä paikallishistoriaan.	Kansalaisopisto järjestää kursseja paikallishistoriasta sekä opaskursseja.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.	Kaksivuotinen vuonna 2019 aloitettu opaskurssi päättyy 2021. Opaskurssiin sisältyy paikallishistoriaa.
		Kulttuuripoliittisen ohjelman 2014–2020 jatkon valmistelu.	Järjestetään kulttuuri- ja matkailuohjelmien päivitykseen liittyviä avoimia keskustelutilaisuuksia vähintään kaksi kertaa vuodessa.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Kulttuurin ja kulttuuri- matkailun edistämishankkeen luonnos valmistui marraskuussa. Koronaviruspandemian vuoksi järjestettiin etäyhteyden avulla yleisötilaisuus ja pyydettiin kirjallista palautetta Webropol-kyselyn avulla.
Parannamme toimintamme laatua.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Toiminnan laadun itsearviointi.	Laadimme käsikirjan yhdelle sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palvelulle.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Oppilaan tuen ja opiskeluohjelman käsikirjan päivitys valmistui.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Lisätään lasten ja nuorten ympäristötietoisuutta.	Vähintään 90 % kouluista ja päiväkodeista osallistuu ympäristökasvatusohjelmiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.	Poikkeuksellisen toimintavuoden vuoksi henkilöstön työpanos oli perustehtävissä, eikä ohjelmiin voitu osallistua. Jätelajittelutietoisuutta lisättiin kaikissa yksiköissä. Kaikissa yksiköissä on lajitteluastioita.
		Ruokahävikkiä vähennetään minimiin.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen yksiköiden henkilöstöä koulutetaan ruokahävikin tarkempaan seurantaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä ruokapalvelupäällikkö.	Poikkeusolojen takia koulutusta ei järjestetty 2020.

		Jätteitä lajitellaan.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen yksiköille hankitaan kierrätykseen sopivat jäte- ja roska-astiat.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä siivouspäällikkö.	Kierrätykseen sopivat jäte- ja roska-astiat hankittiin ja sijoitettiin paikoilleen.
		Materiaaleja hyödynnetään tehokkaammin.	Tapahtumien yhteydessä järjestetään kierrätyskoulutusta tai pidetään infopistetoimintaa.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Koronaviruspandemian vuoksi tapahtumia ei ollut vuonna 2020.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toimintamme on kustannustehokasta.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kaupunginvaltuusto päätti 22.4.2020 palveluverkon sopeuttamisesta ja hyväksyi talouden tasapainottamishojelman 9.7.2020.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Hyödynnetään verkostoja.	Kartoitamme hankerahoitusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Vuoden aikana hanke-rahoidusta kartoitettiin ja hankittiin mittavasti verkostoja hyödyntäen.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Panostamme hyvinvoivaan, osavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Sairauspoissaolojen väheneminen.	Työssä jaksava siivous- ja ruokapalveluhenkilöstö.	Otetaan käyttöön taukoliikuntaohjelmia omasta kehosta huolehtimiseksi ja lihaksiston huoltoon.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, ruokapalvelupäällikkö ja siivouspäällikkö.	Taukoliikuntaohjelmat otettiin käyttöön ja niitä hyödynnettiin suunnitelmallisesti.
		Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Yhteissuunnittelua toteutettiin pienemmissä ryhmissä. GPTW-kyselyn tuloksia käytiin läpi henkilöstön kanssa. Keskuk- sen sairauspoissaolopäivät kasvoivat 169 työpäivällä verrattuna vuoteen 2019. Vastuu- alueittain muutos oli seuraava: hallinto ja kehittäminen +476, varhaiskasvatus -168, koulutus +215, vapaa sivistys- työ -15 ja hyvinvoinnin palvelut -339.

Hyvinvoinnin palvelut

Vastuuhenkilö: kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2020

Hyvinvointipalveluissa ei päästy asetettuihin kävijä- ja tapahtumamääriin johtuen koronaviruspandemiasta ja turvallisuuteen liittyvistä rajoituksista. Suomen hallitus päätti, että muun muassa museot, kirjastot, kirjastoautot, harrastustilat ja -paikat, uimahallit ja muut urheilutilat, nuorisotilat ja kerhotilat suljetaan valmiuslailla maaliskuun puolivälistä kesäkuun puoliväliin 2020. Tämän takia erityisesti hyvinvointilautakunnan alaisen henkilöstön työnteko keskeytettiin. Kaupunki päätti keskeyttää kulttuurituottajien, liikunnanohjaajien, nuorisotyöntekijöiden, kirjastohenkilöstön, museoassistentin ja liikuntahallien vahtimestareiden työt.

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoiminta oli maaliskuun puolenväliin asti suunnitelmien ja tavoitteiden mukaista, kunnes koronaviruspandemia sulki tilat. Kesän leiritoiminta järjestettiin turvallisuusasiat huomioiden, ja leiritoiminnalle oli suuri tarve. Syksyn ryhmätoiminta käynnistyi ryhmäkorajoitusten mukaisesti. Liikuntaharrastustoiminnan keskeyttyä etsittiin uusia tapoja aktivoida kuntalaisia muun muassa vinkkaamalla erilaista liikuntamahdollisuuksista ja tarjoamalla ohjattua liikuntaa Facebookin kautta.

Perusturvakeskukselta siirtyneen hyvinvointikoordinaattorin tehtävien hoito järjestettiin sisäisesti 1.1.2020 alkaen.

Ohjaamo-hanke loppui 31.12.2020. Vuoden 2020 aikana valmistauduttiin Ohjaamo-toimintamallin jatkamiseen omana toimintana toisissa tiloissa. Nuorisotyön visio vuonna 2020 oli kehittää yhtenäisemmät matalan kynnyksen ja helposti löydettävät nuorisopalvelut, jotta saisimme pysyviä palvelutoimintoja Loviisan nuorille. Tavoitteena vuonna 2020 oli luoda ja kehittää luonnollista kokonaisvaltaista synergiaa nuorisotyössä. Koskenkylän nuorisotoiminta siirrettiin Koskenkylän koulukeskuksen tiloihin. Koskenkylän nuorisotilan vuokasopimusta ei enää jatkettu 1.1.2020 jälkeen.

Kirjaston toimintaa sopeutettiin talousarvioon siten, ettei eläkkeelle jääneen henkilökunnan tilalle palkattu ketään. Kirjaston viisi toimipistettä säilyivät, mutta pääkirjaston aukioloaikoja jouduttiin supistamaan.

Vuonna 2020 otettiin käyttöön sisäänpääsymaksu museoon. Noin kolmannes kävijöistä maksaa museo-käynnin museokortilla. Museon toimintaan koronavirustilanne vaikutti negatiivisesti. Komendantintalo oli suljettu 17.3.–1.6. Kouluryhmät eivät rajoitusten vuoksi osallistuneet entiseen tapaan museon toimintaan, ja kaikki sisätapahtumat peruttiin 17.3. jälkeen. Pajamuseossa ja Komendantintalossa oli ennätysmäärä kävijöitä heinäkuun aikana. Pajamuseon kävijämäärä jäi samalle hyvälle tasolle kuin edellisvuonna, mutta Komendantintalon kokonaiskävijämäärä jäi alle tavoitteen.

Digitaaliseen tietokantaan syötettiin 3 000 tietuetta. Yhteistyössä infrastruktuuri-osaston ja viestintätiimin kanssa luotiin uusi kävelyreitti Myllyharjulle.

Kulttuuritoimen käytettäviä tiloja ja toimintoja kartoitettiin, jotta toiminta saataisiin mukautettua talousarviota vastaavaksi. Almintalon vuokrasopimus päättyi 31.9.2020. Suurinta osaa kulttuuritoimen tapahtumista ei voitu järjestää vuonna 2020. Sibeliuspäivät syyskuun alussa pystyttiin järjestämään onnistuneesti erityisjärjestelyillä.

Kaupunginhallituksen muodostama työryhmä selvitti eri vaihtoehtoja ja tarkasteli parhainta ehdotusta hyvinvointihallin tai liikuntahallin suunnitelmaa varten. Selvityksessä huomioitiin muun muassa käyttäjien näkökulma, tulevaisuuden tarpeet, synergia- ja yhteiskäyttöedut. Talousarvion 2021 mukaan hyvinvointihalli rakennetaan vuonna 2025.

Liikuntahallien vahtimestaripalvelut hoidettiin vuonna 2020 aikaisemmasta poiketen kiertävällä järjestelyllä. Koronaviruksesta johtuvien tilojen sulkemisten aikana liikuntatilojen vahtimestarit tekivät joulukuussa muita työtehtäviä.

Hyvinvointipalveluiden hankkeet vuonna 2020

- Erityisavustushanke vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten liikunnan harrastuksen tukemiseksi
- Liikkuva varhaiskasvatus
- Liikkuva opiskelu yhdessä lukioden kanssa
- Liikkuva Loviisa
- Lasten- ja nuorten harrastustoiminta Loviisassa
- Loviisan etsivä nuorisotyö
- Loviisan Ohjaamo
- Loviisan vierasateljee
- Museon kokoelmien digitalisointi ja julkaisu Finna-palvelussa
- Kirjastoyhteistyö tutuksi ja toimivaksi (koulun ja kirjaston yhteistyön kehittämishanke)
- Kieli haltuun (kirjastojen ja varhaiskasvatuksen yhteistyöhanke)

Hyvinvointipalvelut ja koulutuspalvelut hakivat loppuvuodesta rahoitusta koulunuorisotyöhankeelle ja harrastamisen Suomen mallille. Molemmille hankkeille myönnettiin rahoitusta.

Riskianalyysi

Palvelujen järjestämistä haittaa, mikäli tilat eivät ole palveluihin sopivia tai niiden kunto on palvelujen järjestämiseksi riittämätön.

Pääkirjaston fyysiset tilat eivät enää riitä kirjaston tarpeisiin. Uusia tiloja tarvittaisiin mahdollisimman pian. Hyllytila on paikoitellen täysin loppu, eikä aineisto enää mahdu hyllyihin. Koska aineisto on uutta, laajamittainen aineiston poistaminen ei kannata, eikä kirjastolla ole varastotilaa.

Liikuntahallia pystyttiin käyttämään täydessä laajuudessa vuonna 2020.

Palvelujen laatu, laajuus ja monipuolisuus voivat heiketä sopeuttamistoimien myötä.

Kirjaston henkilökuntatilanne on eläköitymisten vuoksi hyvin rajallinen. Tämä on johtanut siihen, että kirjaston toimipisteitä on jouduttu ajoittain sulkemaan henkilöstövajeen takia.

Kirjaston henkilökuntatilanteen vuoksi myös työtehtävien suorittaminen saattaa kärsiä. Lasten ja nuorten kohdalla ei pystytä tarjoamaan yhdenvertaisia palveluita molemmille kieliryhmille. Tapahtumia ei kyetä tuottamaan samassa laajuudessa kuin aikaisemmin.

Riskinä on henkilöstön uupuminen ja motivaation heikkeneminen, mikäli hyvinvointikoordinaattorin tehtävät jaetaan tarkistamatta tehtävänkuvia ja sopeuttamatta tavoitteita resursseihin.

Tehtävänkuvia on tarkistettu.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihmisen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Koronaviruspandemian vuoksi ei koulutusta vielä ole voitu järjestää.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Edistetään nuorten aktiivista kansalaisuutta.	Nuorisovaltuuston toimintaa kehitetään nuoria houkuttelevammaksi, jolloin saadaan enemmän ideoita.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Nuorisovaltuuston jäseniä on kuultu aktiivisesti.
	Lapsiperheiden arjen kehittämiskohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Laaditaan kysely ja sen avulla toteutus-suunnitelma.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kyselyä ei vielä ole tehty muun muassa vajaiden henkilöstöresurssien vuoksi. Koronaviruspandemia toi lisätyötä.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Hyvinvointihallin ja uuden päiväkodin suunnittelussa käytetään uutta vaikutusarviointilomaketta hyväksi.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Uutta lomaketta hyödynnettiin hyvinvointihallisuunnitelmaa varten. Päiväkotisuunnitelmaa ei vielä ole voitu aloittaa.
Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Tuetaan asukkaiden oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.	Hyödynnetään osallistuvaa budjetointia.	Hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Aloitettiin osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto suunnittelemalla asiaa yhdessä nuorten kanssa.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Kulttuuripoliittisen ohjelman 2014–2020 jatkon valmistelu.	Järjestetään kulttuuri- ja matkailuohjelmien päivitykseen liittyviä avoimia keskustelutilaisuuksia vähintään kaksi kertaa vuodessa.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelman luonnos valmistui marraskuussa. Koronaviruspandemian vuoksi järjestettiin etäyhteyden avulla yleisötilaisuus ja pyydettiin kirjallista palautetta Webropol-kyselyn avulla.
Parannamme toimintamme laatua.	Toiminnan laadun itsearviointi.	Laadimme käsikirjan yhdelle sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palvelulle.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Oppilaan tuen ja opiskeluhuollon käsikirjan päivitys valmistui.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Materiaaleja hyödynnetään tehokkaammin.	Tapahtumien yhteydessä järjestetään kierrätyskoulutusta tai pidetään infopistetoimintaa.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Koronaviruspandemian vuoksi tapahtumia ei ollut vuonna 2020.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toimintamme on kustannustehokasta.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kaupunginvaltuusto päätti 22.4.2020 palveluverkon sopeuttamisesta ja hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman 9.7.2020.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Hyödynnetään verkostoja.	Kartoitamme hankerahoitusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Vuoden aikana hankerahoitusta kartoitettiin ja hankittiin mittavasti verkostoja hyödyntäen.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Panostamme hyvinvoinnin, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Yhteissuunnittelua toteutettiin pienemmissä ryhmissä. GPTW-kyselyn tuloksia käytiin läpi henkilöstön kanssa. Keskuksen sairauspoissaolopäivät kasvoivat 169 työpäivällä verrattuna vuoteen 2019. Vastuualueittain muutos oli seuraava: hallinto ja kehittäminen +476, varhaiskasvatus -168, koulutus +215, vapaa sivistystyö -15 ja hyvinvoinnin palvelut -339.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Hyvinvoinnin palvelut

	TALOUSARVIO 2020	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO 2020 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2020	POIKKEAMA
Toimintatuotot	356 660		356 660	610 714	-254 054
<i>joista sisäiset</i>	<i>2 460</i>		<i>2 460</i>	<i>278 094</i>	<i>-275 634</i>
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-4 452 179		-4 452 179	-3 919 021	-533 158
<i>joista sisäiset</i>	<i>-1 883 605</i>		<i>-1 883 605</i>	<i>-1 722 662</i>	<i>-160 942</i>
Toimintakate	-4 095 519		-4 095 519	-3 308 306	-787 213
<i>joista sisäiset</i>	<i>-1 881 145</i>		<i>-1 881 145</i>	<i>-1 444 568</i>	<i>-436 577</i>
Toimintakate ulkoinen	-2 214 374-		-2 214 374-	-1 863 738	-350 636
Poistot ja arvonalentumiset	-3 400	0	-3 400	2 255	-1 145
Kustannuslaskennalliset erät	-41 929		-41 929	31 401	-10 528

Ulkoiset toimintatuotot alittavat talousarvion noin 20 000 eurolla. Koronavirusepidemiatilanteesta johtuen sekä maksu- että vuokratuotot alittavat budjetoidun.

Ulkoiset toimintakulut alittivat budjetoidun noin 370 000 eurolla. Suurimmat säästöt olivat henkilöstöku- luissa ja palveluiden ostoissa

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Toteutuma 2020
MYÖNNETYT AVUSTUKSET/ASUKAS, euroa			
Liikuntatoiminta	3,1	3,0	3,1
Nuorisotoiminta	2,0	1,7	1,7
Nuorisotilojen aukiolo: iltoja/viikko	13	12	kevät 10 syksy 8
Nuoria/nuorisotila/viikko			
– Forum	90	50	kevät 32 syksy 15
– muut nuorisotilat	40	22	9
Liikuntahallien käyttöaste			
Liikuntahalli			
– myönnettyjä liikuntavuoroja	39	40	45
– yhdistyksiä	8	7	10
– ryhmiä	39	23	32
Agricolahalli			
– myönnettyjä liikuntavuoroja	41	45	31
– yhdistyksiä	15	15	12
– ryhmiä	39	32	27
Jäähalli			
– myönnettyjä liikuntavuoroja	37	40	33
– yhdistyksiä	9	9	10
– ryhmiä	23	17	23
Vapaa-aikapalveluiden järjestämiä			
– nuorisokerhoja	11	8	13
– leirejä	4	5	4
– etsivän nuorisotyön ryhmät	7	13	5
– liikuntakerhoja, lapset ja nuoret	9	3	5
– tapahtumia	49	30	46
– aikuisryhmiä	23	16	17
– liikuntaneuvonta	20	25	19
– tuettuja nuoriskerhoja		2	3
Nettokustannus, €/asukas, museotoiminta	9,7 ulk.	9,8 ulk.	9,0 ulk.
Komendantintalon erikoisnäyttelyjen määrä	4	3	3
Komendantintalon erityistapahtumat	15	10	3
Muut museon tapahtumat	8	7	9
Digitalisoituja esineitä	519	500	970

Museokävijät			
Komendantintalo	6 152	4 500	3 135
Strömforsin ruukin pajamuseo			
– Yläpaja	15 050	8 000	15 635
– Alapaja (suljettu)		0	
Viirilän kotiseutumuseo	195	300	150
Almintalon toiminta			
– näyttelyitä	8	9	4
– tapahtumia	23	15	9
– kävijämäärä	4 138	3 500	827
Menot €/asukas		4,2	3,6
Tulot €/asukas		0,1	0,1
Nettokustannus, €/asukas, kulttuuripalvelut	31,5 ulk.	29,0 ulk.	23,9 ulk.
Kulttuuritapahtumien määrä	65	55	45
Sibeliuspäivät, myytyjä lippuja	580	700	404
Nettokustannus, €/asukas, kirjastotoiminta	54,3 ulk.	51,0 ulk.	47,7 ulk.
Kirjastojen kokonaislainaus	132 913	140 000	109 504 *ei e-kirjat
Lainaukset/asukas	9,0	9	7,4
Kävijämäärä kirjastoissa		85 000	64 347
Tapahtumia kirjastoissa		225	135
Kirjastoyksiköiden määrä	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 4 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 4 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 4 lukunurkkaa

Hyvinvointilautakunnan jäsenet ja varajäsenet

Varsinaiset jäsenet	Läsnä/kokousten lukumäärä	Henkilökohtaiset varajäsenet	Läsnä
Karlsson Håkan, pj.	11/11	Liljestrand Tom	
Lappalainen Kalevi, vpj.	11/11	Bergström Torbjörn	1
Eriksson Mats	11/11	Turku Roger	
Söderholm Li-Lo	10/11	Törnroos Ingrid	
Björkman-Nystén Nina	10/11	Lönnfors Johanna	
Laiho Pasi	2/11	Määttä Jouni	2
Kähärä Erika	9/11	Turpeinen Henna-Kaisa	2
Pekkola Janne	5/11	Haverinen Katri	2
Väkevä Antti	5/11	Stenberg Immo	3
Nurkkala Kirsi	7/11	Brand Pirkko	
Rossi Reeta	6/11	Vuokko Marjo	1